

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2001. II. negyedév

Ebben a sajtóközleményben - az MNB más sajtóközleményeivel ellentétben - a gazdasági szereplők új, egységes szektorbontását - az adatgyűjtés sajátosságai miatt - még nem tudjuk alkalmazni. A következő negyedévi sajtóközlemény már az új szektorbontás szerint fogja az adatokat bemutatni.

A II. negyedévben az állampapírpiacon legmarkánsabban meghatározó folyamat a nem-rezidensek jelentős állampapír-vásárlási tevékenysége volt. A többi szektor közül a nem pénzügyi vállalatok állampapírpiacon súlya jelentősen csökkent, miközben a biztosítók és nyugdíjpénztárak aránya számottevően emelkedett. A tőzsdei részvények esetében is (hasonlóan az I. negyedévhez) a külföldi nettó vásárlóként szerepelt. Ugyancsak a vételi oldal volt erősebb a nem pénzügyi vállalatok, valamint a biztosítók és nyugdíjpénztárak esetében. Ezzel együtt, a tőzsdei részvények körében nem következtek be lényeges változások a tulajdonosi szektorok szintjén.

Állampapírok

Az **állampapírok**¹ állománya piaci értéken 2,5%-kal nőtt 2001. II. negyedévében. Ezt leginkább a kincstárjegyek állományának 4,9%-os növekedése okozta, de jelentősen emelkedett a forgalomban lévő államkötvények (3,2%-kal) értéke is. Az MNB-kötvények állománya ugyanakkor 5,6%-kal csökkent.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 10,3 milliárd forinttal nőtt. Részarányuk az állampapírokból továbbra is közel 16%-ra tehető.

A **nem-rezidensek** birtokában lévő állomány 208,4 milliárd forinttal növekedett. A devizaliberalizációval lehetővé vált, hogy a külföldiek egy évnél rövidebb lejáratú papírokat is vegyenek, s ezt közel 30 milliárd forint értékű MNB-kötvény, illetve kincstárjegy vásárlással ki is használták. A szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban június végére meghaladta a 19 %-ot.

A **pénzügyi vállalatok** a II. negyedévben 38,2 milliárd forinttal csökkentették állampapír-állományukat. Közülük a hitelintézetek részaránya számottevően (2,1 százalékponttal) csökkent, míg a biztosítók és nyugdíjpénztárak részesedése ebben a negyedévben érte el az eddigi legmagasabb értéket (17,3%). A befektetési alapok súlya kismértékben mérséklődött, az egyéb pénzügyi vállalatok részaránya pedig már több mint egy éve 2,3% körüli szinten van.

A **nem pénzügyi vállalatok** állampapír állománya – a 2001. I. negyedévi emelkedést követően – számottevően (36,1 milliárd forinttal) visszaesett, így részesedésük június végén 6,0%-ra csökkent.

Az **államháztartás** részesedése 2,6%-ról 2,4%-ra csökkent, elsősorban az önkormányzatok tulajdonában lévő állampapír-állomány mérséklődésének hatására.

A **háztartásokat segítő non-profit intézmények** részaránya hosszú ideje stabilan 0,8% körüli.

¹ A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forint kötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Állampapírok összesen											százalék
	1998	1999				2000				2001		
	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.	
Nem pénzügyi vállalatok	8,2	8,5	8,7	10,0	7,9	6,6	7,3	7,8	6,3	6,8	6,0	
MNB	10,8	11,8	11,6	10,8	10,7	9,4	8,7	7,9	8,0	3,4	3,2	
Hitelintézetek	33,4	28,4	26,8	24,2	22,9	22,1	22,6	22,8	23,1	26,5	24,4	
Befektetési alapok	7,3	8,4	8,4	9,1	8,6	9,4	9,6	9,9	9,3	9,4	8,7	
Biztosítók, pénztárak	11,1	12,3	13,4	14,1	15,5	15,5	15,8	15,8	16,6	16,5	17,3	
Egyéb pénzügyi vállalatok	2,2	2,9	2,4	2,0	1,9	2,3	2,2	2,5	2,3	2,2	2,3	
Pénzügyi vállalatok összesen	64,8	63,8	62,6	60,2	59,5	58,7	58,9	58,9	59,3	58,0	55,9	
Önkormányzatok	2,7	3,2	3,0	3,1	2,7	3,0	2,9	2,9	2,2	2,6	2,4	
Egyéb államháztartás	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	
Államháztartás összesen	2,9	3,2	3,1	3,2	2,8	3,1	2,9	2,9	2,3	2,7	2,5	
Háztartások	14,9	15,6	15,9	16,8	17,5	16,4	16,6	15,7	16,0	15,9	15,7	
Házt. segítő nonprofit intézmények	1,3	0,6	1,1	1,1	1,1	1,0	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	
Külföld (nem-rezidensek)	8,0	8,3	8,6	8,7	11,2	14,2	13,6	13,9	15,3	15,8	19,2	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – az I. negyedévi 645 milliárd forintot visszaesést követően – a II. negyedévben jóval kisebb mértékben, 62,5 milliárd forinttal csökkent, s június végén 2687 milliárd forintot tett ki. A csökkenés kizárólag a papírok árfolyamesésére vezethető vissza, hiszen a II. negyedévben nem került sor a BÉT-es részvényeket érintő tőkeemelésre, illetve tőkeleszállításra.

A **háztartások** nettó tőzsdei részvényeladása – az I. negyedévi 6 milliárd forintot követően – több mint 9 milliárd forintot tett ki (vagyis ennyivel haladta meg a részvényeladások értéke a vásárlásokét). Mivel a háztartások ezenkívül mintegy 5 milliárd forint árfolyamvesztést is elszenvedtek, így összesen 14 milliárd forintot meghaladó mértékben csökkent a részvényállományuk. Június végén a tőzsdei részvények 6,9%-a volt közvetlenül a háztartások tulajdonában.

A **nem-rezidens befektetők** kezében lévő részvényállomány 3,5 milliárd forinttal csökkent, két ellentétes hatás eredményeként: a nem-rezidensek közel 25 milliárd forint értékben nettó részvényvásárlók voltak, ugyanakkor csaknem 29 milliárd forint árfolyamvesztést szenvedtek a II. negyedévben. Részesedésük 1,5 százalékponttal 71,8%-ra emelkedett, s így megállt részarányuk mérséklődésének egy évvel korábban kezdődött folyamata.

A **pénzügyi vállalatok** részvényállománya 23 milliárd forinttal csökkent, amiből 20 milliárd forintot tett ki a nettó eladások értéke (míg 3 milliárd forint a korábbi téves adatszolgáltatások korrekciója). A pénzügyi vállalatok részesedése a negyedév folyamán 7,1%-ról 6,4%-ra mérséklődött, de a szektoron belül a biztosítók és pénztárak kezében lévő részvényállomány ismét emelkedett, s június végén a tőzsdei részvények 3,3%-ával rendelkeztek.

A **nem pénzügyi vállalatok** több mint 2 milliárd forint értékben nettó részvényvásárlók voltak, de – az átlagosnál relatíve nagyobb átértékelődési veszteség következtében – részesedésük kissé, 6,4%-ra csökkent.

Az **államháztartás** részvényállománya 11 milliárd forinttal csökkent, s ezáltal részesedése 8,4%-ra mérséklődött.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények										
	1998	1999				2000				2001	
	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.
Nem pénzügyi vállalatok	2,7	2,9	3,1	3,2	3,8	4,1	5,0	5,7	6,7	6,6	6,4
Hitelintézetek	0,6	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,8	1,1	1,2	2,1	1,5
Befektetési alapok	1,0	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,8	1,1	1,0	0,9
Biztosítók, pénztárak	1,7	1,6	1,3	1,1	1,3	1,2	1,6	2,1	2,6	3,1	3,3
Egyéb pénzügyi vállalatok	1,4	1,7	1,6	1,3	1,5	0,7	0,8	1,0	1,2	0,8	0,7
Pénzügyi vállalatok összesen	4,7	5,0	4,4	3,8	3,9	3,0	3,8	5,0	6,1	7,1	6,4
Önkormányzatok	0,9	1,0	1,1	0,9	0,8	0,6	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8
Egyéb államháztartás	10,6	11,3	9,1	8,1	6,3	6,8	6,0	7,0	7,5	7,8	7,5
Államháztartás összesen	11,5	12,3	10,2	9,0	7,1	7,4	6,6	7,6	8,3	8,6	8,4
Háztartások	10,2	8,8	7,4	6,9	5,9	5,4	6,7	7,9	8,0	7,3	6,9
Házt. segítő nonprofit intézmények	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Külföld (nem-rezidensek)	70,9	70,9	74,9	77,0	79,2	80,0	77,7	73,7	70,7	70,3	71,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a II. negyedévben 3,4%-kal növekedett. Az egyes tulajdonosi szektorok részesedése az előző negyedévekhez képest csekély mértékben változott. A háztartások arányának kismértékű növekedésével az egyéb jogi személyek súlyának enyhe csökkenése áll szemben.

Befektetési jegyek tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Befektetési jegyek nettó eszközértékének megoszlása							
	1998	1999	2000				2001	
	dec.	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.
Hitelintézetek	2,1	1,8	1,8	1,8	1,5	2,1	2,2	2,3
Egyéb jogi személyek	16,3	14,8	14,8	14,4	14,7	14,1	14,6	14,1
Háztartások	79,4	81,6	82,0	82,4	81,3	81,5	81,0	81,6
Külföld (nem rezidensek)	2,1	1,8	1,4	1,4	2,4	2,3	2,2	2,0
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY